

NEWSLETTER

SLOVENSKEJ KOMISIE PRE UNESCO

august – november 2023

ZASADNUTIE SLOVENSKEJ KOMISIE PRE UNESCO

Dňa 26. septembra 2023 sa v priestoroch rezortu diplomacie uskutočnilo v poradí **druhé tohtoročné zasadnutie Slovenskej komisie pre UNESCO (SK UNESCO)**. Jeho cieľom bolo detailne informovať o uskutočnených a prebiehajúcich aktivitách v jednotlivých sférach pôsobnosti komisie.

Radi konštatujeme, že dynamika aktivít je vysoká a jednotlivé výbory/sekcie komisie sa intenzívne venujú viacerým projektom/programom UNESCO. Za zmienku stojí účasť predsedníčky Slovenského výboru pre bioetiku (SV IBC) M. Kollárovej na ostatnom zasadnutí Medzivládneho výboru pre bioetiku a Medzinárodného výboru pre bioetiku v Paríži (17.-20.9.2023), či schválenie

nového štatútu Slovenského výboru Programu Človek a biosféra (SV MAB).

Slovenský výbor pre medzivládny hydrologický program (SV IHP) informoval o príprave nového štatútu SV IHP a o zasadnutí výboru prebiehajúceho na pozadí 70. výročia založenia Ústavu hydrológie SAV a 30. výročia fungovania samotného výboru.

Diskusia bola venovaná aj oblasti živého dedičstva a aktivitám zameraným na pripomenutie si aktuálneho 20. výročia Dohovoru o nehmotnom kultúrnom dedičstve. Zaujímavosťou je v tomto smere iniciatíva Poľska o vyhlásení Medzinárodného dňa o nehmotnom kultúrnom dedičstve, o ktorom sa rozhodovalo na novembrovom 42. zasadnutí Generálnej konferencie UNESCO.

Foto: SK UNESCO

DNI MAJSTROV ÚĽUV

Bolo nám potešením, že sme mohli po prvýkrát poskytnúť záštitu a zúčastniť sa na jedinečnom podujatí - 33. ročníka festivalu **Dni majstrov ÚĽUV**, ktorý sa uskutočnil v dňoch 2.-3. septembra 2023 v Bratislave. Tradície z celého Slovenska zavítali do hlavného mesta a ponúkli mimoriadne bohatú prehliadku ľudovej kultúry.

Pani generálnej riaditeľke E. Ševčíkovej a tímu ÚĽUV patrí obrovské uznanie za jeho fantastickú prípravu a organizáciu. Bol to výnimočný čas strávený vo výnimočnej spoločnosti - zručných remeselníkov, zanietovaných vystavovateľov a nadšených účinkujúcich.

Pozitívna energia od majstrov, ako aj množstva detí a priaznivcov, ktorí sem zavítali, vibrovala celým centrom Bratislavy. Na každom kroku bolo cítiť, že všetci sa svojim vzácnym remeslám venujú s láskou.

Generálna tajomníčka SK UNESCO Ľ. Erdelská v otváracom príhovore pripomenula, že nás s ÚĽUV spája nielen naša dlhovekosť (tak ako majú Dni majstrov ÚĽUV za sebou už vyše 30-ročnú históriu, rovnako aj príbeh našej Komisie a členstva Slovenska v UNESCO sa píše už úctyhodných 30 rokov), ale aj naše úsilie a práca pri zachovávaní tradičných remesiel a ľudovej kultúry.

UNESCO sa aktívne zasadzuje za ich ochranu a zachovávanie a ÚĽUV ich prostredníctvom podobných podujatí popularizuje a približuje čo najširšej verejnosti. Zároveň spoločne prispievame k veľmi dôležitej veci - budovaniu a upevňovaniu kultúrnej identity našej spoločnosti.

Tešíme sa už teraz na spoluprácu aj pri budúcom 34. ročníku festivalu (31.8.-1.9.2024).
Foto: ÚĽUV

7. ROČNÍK PROGRAMU L'ORÉAL UNESCO PRE ŽENY VO VEDE NA SLOVENSKU

Naša komisia bola aj tento rok hrdým partnerom slovenskej verzie talentového programu „L'Oréal UNESCO pre ženy vo vede“. Mali sme možnosť stráviť 6. septembra 2023 príjemný podvečer v spoločnosti mimoriadne inšpiratívnych žien - odborníčok vo svojom vednom odbore oddaných výskumu a dosahovaniu výsledkov s priaznivým dosahom na celú spoločnosť.

Všetkým partnerom podujatia - firme L'Oréal, Slovenskej akadémii vied a Slovenskej organizácii pre vedecko-výskumné aktivity - patrí vďaka za angažovanosť v tak relevantnej téme, akou je **rovnosť príležitostí a posilnenie postavenia žien vo vede**.

Práve rovnosť príležitostí je jednou z 2 globálnych priorít UNESCO. Údaje organizácie ohľadom účasti žien na vedeckej činnosti sú nelichotivé - iba 1/3 výskumníkov na celom svete tvoria ženy a len 18% zo seniorných miest v oblasti vedy a výskumu v Európe ženy aj obsadzujú.

Prostredníctvom podobných programov ako je tento, sa téma posilnenia postavenia žien vo vede dostáva do popredia nielen na Slovensku, ale aj v iných kútoch sveta.

Bolo veľmi motivujúce vypočuť si príbehy 3 úspešných výskumníčok pôsobiach na Slovensku - práve osobnosti ako ony posúvajú našu spoločnosť vpred - odborne, ale aj hodnotovo.

Práve ony robia náš svet lepším, modernejším a prinášajú riešenia na mnohé akútne problémy s dosahom na všetkých z nás.

Ocenenia boli udelené v troch výskumných oblastiach:

V kategórii inžinierske vedy a technológie zvíťazila Dr. Akansha Mehta, ktorá pôsobí na Univerzite Alexandra Dubčeka v Trenčíne. Vo svojom ekologickom projekte premieňa odpadové farmaceutické sklo na vysokoporézne fotokatalytické keramické membrány, ktoré sú určené na čistenie odpadových vôd za pomoci snečného žiarenia.

Laureátkou kategórie fyzikálne a formálne vedy sa stala Mgr. Oľga

Vyviurska, PhD. z Ústavu analytickej chémie Fakulty chemickej a potravinárskej technológie Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Vo svojej práci využíva viacfaktorové matematické modely na to, aby sa pri analýze komplikovaných chemických vzoriek znížil počet jednotlivých meraní a celý proces spracovania vzoriek sa tak zjednodušil.

V kategórii vedy o živej prírode určila komisia ako víťazku doc. RNDr. Miroslavu Rabajdovú, PhD. pôsobiacu na Lekárskej fakulte Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach. Zaoberá sa neinvazívnou diagnostikou zmien v in vitro fertilizačnom procese pomocou RNA molekúl. Určuje kvalitné embryá vhodné na transfer do maternice, embryá s najvyšším implantačným potenciálom, ako aj receptivitu endometria, čiže vnímavosť maternice ženy.

Víťazné výskumníčky si v rámci ocenenia rozdelili sumu 15 000 EUR, ktorú môžu použiť na profesijný, ale aj osobný rozvoj. Celkovo sa do slovenskej verzie programu tento rok zapojilo rekordných 36 vedkýň.

Program L'Oréal-UNESCO Pre ženy vo vede bol založený v Paríži v r. 1998 za účelom podpory žien-vedkýň. Postupne sa rozšíril do celého sveta a vyznamenal už viac než 4 100 žien v 110 krajinách sveta. Na Slovensku oceňuje vedkyne už 7 rokov; doposiaľ bolo ocenených 16 vedkýň, ktoré si rozdelili sumu 70 000 EUR.

Foto: L'Oréal UNESCO pre ženy vo vede na Slovensku

18. ROČNÍK EUSTORY NA SLOVENSKU

Dňa 8. septembra 2023 sa pod našou záštitou uskutočnilo slávnostné podujatie spojené s vyhodnotením súťaže a prevzatím ocenení víťazkami a víťazmi **18. ročníka EUSTORY na Slovensku**.

Ide o etablovanú súťaž pre stredoškólkov o novodobých dejinách Slovenska, ktorú organizuje [Slovenské centrum pre komunikáciu a rozvoj](#) (SCCD).

Jej cieľom je podporiť mladých ľudí v kritickom myslení v oblasti histórie a rozvíjať ich zručnosti v príprave, obhajobe a prezentácii prác.

Témou tohto ročníka bola „Prvá Československá republika (1918-1938) – jej víťazstvá a prehry“.

Ceny si prebrali študentky a študenti z dvoch gymnázií - Gymnázia Milana Rúfusa zo Žiaru nad Hronom a Gymnázia Varšavská 1 zo Žiliny.

Generálna tajomníčka SK UNESCO Ľ. Erdelská poďakovala organizátorom a osobitne Z. Jezerskej, výkonnej riaditeľke SCCD a členke Sekcie pre výchovu a vzdelávanie SK UNESCO za jej dlhoročnú prácu spojenú s prípravou tohto podujatia prispievajúceho k šíreniu hodnôt a myšlienok UNESCO pri práci s mladými ľuďmi.

Hoci téma súťaže zdanlivo s UNESCO priamo nesúvisí, upozornila, že ak sa obzrieme 105 rokov dozadu na obdobie kreovania nášho prvého spoločného štátu Čechov a Slovákov, pochopíme, že bolo úzko späté s princípmi demokracie, tolerancie a humanizmu. Princípmi, na ktorých bolo založené aj UNESCO a ktoré aj v súčasnosti tvoria základné stavebné kamene každej vyspelej spoločnosti.

Taktiež rezonoval apel na dobré poznanie histórie - lebo „ak nepoznáme svoju minulosť, nemôžeme písať príbeh budúcnosti“.

Pridanou hodnotou podujatia boli pútavé prezentácie víťazných prác samotnými autorkami a autormi. Radi konštatujeme, že ich kvalita bola veľmi vysoká a mladí rečníci zaujali nielen obsahom, ale aj formou prezentácie.

Prvé miesto získali študentky N. Očovanová a E. Ivaničová s prácou „**Opletačky s feminami v 1. Československej republike**“, ktorú vyhotovili aj vo forme **podcastu**.

Ide o polhodinový podcast, ktorý sa venuje životu žien v období medzi rokmi 1918-1938. Jeho hlavným cieľom bolo originálnym spôsobom poukázať na víťazstvá a pády, ktoré prinieslo toto obdobie ženám.

Podľa hodnotenia víťaziek je cieľovou skupinou podcastu predovšetkým mladá generácia. Práve v jej radoch je dôležité objasňovať, čo je feminizmus, aké sú jeho dejiny a čo pozitívne priniesol spoločnosti.

Formálne je podcast koncipovaný do 5 epizód po 6 minút. Každá z nich sa venuje špecifickému okruhu tejto rozsiahlej témy. Začiatok podcastu je venovaný najmä životu žien v Uhorsku a prvým krokom, ktoré smerovali k rodovej rovnosti. Druhá časť je venovaná pozitívnym zmenám, ktoré priniesla ČSR ženám, hlavne v legislatívnej oblasti, ale mapuje aj negatíva, ktoré prinieslo napĺňanie rovnosti v praxi. Podcast je obohatený o literárnu fikciu v podobe interview s mužom, ktorého názory nekorešpondujú so snahami „femín“. Koncipovaný bol na základe rôznych článkov dobovej tlače. Posledná epizóda zobrazuje život žien v regióne Kremnica a Svätý Kríž nad Hronom. Jeho obraz je výsledkom archívneho bádania v Štátnom archíve BB, pobočka Kremnica.

Epizóda 1 - Prečo zrazu feminizmus?: <https://audio.com/nataly-nataly/epizoda1>

Epizóda 2 - Nová ústava sa rovná rovnosť: <https://audio.com/nataly-nataly/epizoda2>

Epizóda 3 - Ste správna žena?: <https://audio.com/nataly-nataly/epizoda3>

Epizóda 4 - A čo na to muž?: <https://audio.com/nataly-nataly/epizoda4>

Epizóda 5 - Naš región, naše feministky: <https://audio.com/nataly-nataly/epizoda5>

Ak máte čas a chuť, odporúčame vám si jednotlivé originálne spracované epizódy vypočuť. Určite sa veľa zaujímavého dozviete!

19. ROČNÍK SÚŤAŽE EX LIBRIS HLOHOVEC

Viac ako 1 400 talentovaných detí z rôznych kútov sveta prilákala medzinárodná výtvarná súťaž **EX LIBRIS Hlohovec**.

SK UNESCO je už niekoľko rokov podporovateľom tohto krásneho projektu **tvorby knižnej značky**, ktorý v sebe snúbi talent, radosť, úžasnú detskú predstavivosť, tvorivosť a bohatú rôznorodosť. Projekt zároveň úspešne prepája deti a pedagógov nielen z Európy, ale aj Ázie.

Porota tohtoročného 19. ročníka EX LIBRIS HLOHOVEC mala ťažkú úlohu – vybrať z 1 604 súťažných prác venovaných téme „Lesy, hory, výšiny okolo nás“ tie najoriginálnejšie.

Dokopy sa do súťaže zapojilo 1 457 detí z 15 krajín sveta. Tento rok si súťaž našla po prvýkrát priaznivcov aj v Indii.

Gratulujeme nielen všetkým žiačkam a žiakom, ktorí získali jednu zo 45 cien alebo 30 čestných uznaní, ale aj všetkým, ktorí sa do súťaže zapojili.

Foto: SK UNESCO

2. ROČNÍK KONFERENCIE SLOVAK WOMEN IN TECH

Tím o. z. Aj Ty v IT pod vedením riaditeľky P. Kotuliakovej opäť potvrdil, že svoju prácu robí so srdcom a veľkým odhodlaním.

2. ročník konferencie **Slovak Women in Tech 2023**, ktorý sa 12. októbra 2023 uskutočnil pod našou záštitou v krásnych priestoroch SNG, priniesol more pozitívnych emócií, inšpirácie a povzbudenie do ďalšej práce.

Príbehy 4 úspešných Sloveniek z oblasti IT, ktoré so silným motivačným nábojom odzneli z pódia, mali jedno spoločné. Potvrdili, že treba vždy nájsť odvahu urobiť krok vpred. Vpred novým príležitostiam, možnostiam. Pretože, ako hlásalo motto konferencie, „Príležitosť rastie s odvahou“.

Zaujímavé boli aj prezentované **výsledky prieskumu „Ženy v IT“**:

- ženy a muži na Slovensku majú podobné postoje k hľadaniu práce;
- pri zvažovaní vstupu do IT segmentu berú do úvahy rovnaké faktory – finančné ohodnotenie, pracovnú náplň a vzdialenosť od bydliska;
- ženy a muži preferujú, keď dostanú pracovnú ponuku voči proaktívnemu hľadaniu kariérnych príležitostí;
- muži a ženy vnímajú malé/resp. žiadne rozdiely medzi jednotlivými IT pozíciami a IT sektor zvažujú ako celok.

Podujatie nás utvrdilo v tom, že komunita žien pôsobiacich v IT na Slovensku silnie! Slovami riaditeľky Aj Ty v IT: „Ženy patria do IT, IT patrí ženám a ženy robia IT lepším“.

Foto: Aj Ty v IT

42. ZASADNUTIE GENERÁLNEJ KONFERENCIE UNESCO

V dňoch 7.-22. novembra 2023 sa v Paríži uskutočnilo **42. zasadnutie Generálnej konferencie (GK) UNESCO**¹. Zúčastnili sa na ňom zástupkyne Sekretariátu a viacerí členovia a členky SK UNESCO.

Delegáciu SR viedla stála delegátka SR pri UNESCO, veľvyslankyňa A. Plassat Muriňová, ktorá [vystúpila](#) aj vo všeobecnej politickej debате.

Kľúčové výsledky 42. zasadnutia GK UNESCO:

- schválenie rozpočtu UNESCO na roky 2024-2025;
- prijatie rozhodnutia o vyhlásení 17. októbra za **Medzinárodný deň pre nehmotné kultúrne dedičstvo** (Slovensko ako člen Medzivládneho výboru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva bolo *spolupredkladateľom predmetného návrhu*);
- schválenie historickej prvej rezolúcie o pokračovaní podpory Ukrajiny v oblastiach pôsobnosti UNESCO (kultúra, vzdelanie a ochrana novinárov);
- schválenie rezolúcie o situácii v Pásme Gazy;
- prijatie rozhodnutia o vytvorení Centra 1. kategórie pre vzdelávanie v oblasti vedy, technológie, inžinierstva a matematiky (STEM) v Šanghaji.

Členské krajiny taktiež konsenzom rozhodli o uskutočnení 43. zasadnutia GK UNESCO o dva roky v uzbeckom Samarkande.

Súbežne s plenárnym zasadnutím GK UNESCO prebiehali rokovania v odborných komisiách, na ktorých participovali experti SK UNESCO. Sme radi, že sa tento rok podarilo zabezpečiť široké zastúpenie v komisii pre vzdelávanie, prírodné vedy, komunikáciu a informácie a kultúru.

Postrehy zástupkýň slovenského výboru Programu Človek a biosféra, ktoré sa v dňoch 13.-14.11. zúčastnili na rokovaní komisie pre prírodné vedy: „Zasadnutie komisie potvrdilo, že aj napriek ťažkej situácii, ktorou si svet prechádza, sa členské štáty UNESCO dokážu dohodnúť na spoločnom smerovaní a vízii v oblasti prírodných vied, výskumu a spolupráce, ktorá je potrebná pre zachovanie biodiverzity, prírodných zdrojov a ekosystémov.“ V rámci programu sa okrem dôležitých stratégií schválil aj Medzinárodný deň meteorológie a návrh Medzinárodného roka kvantovej vedy a technológií v r. 2025. Taktiež sa potvrdilo, že biosférické rezervácie, prírodné dedičstvo, či svetové geoparky vytvárajú dôležitú sieť laboratórií pre vedu a výskum.

Zasadnutie GK UNESCO bolo dôležité aj z pohľadu pôsobenia v subsidiárnych orgánoch: **Slovensko bolo zvolené za člena Medzinárodnej rady programu Informácie pre všetkých (IFAP)**. Bude nás v ňom po dobu štyroch rokov zastupovať predseda slovenského výboru IFAP I. Kotuliak. Do r. 2025 sme naďalej členmi Medzivládnej rady Programu Človek a biosféra (MAB) a Medzivládneho výboru pre bioetiku (IGBC).

Na okraj zasadnutia taktiež prebehlo Valné zhromaždenie zmluvných strán Dohovoru svetového dedičstva za účasti zástupkyne SK UNESCO a riaditeľa Pamiatkového úradu SR.

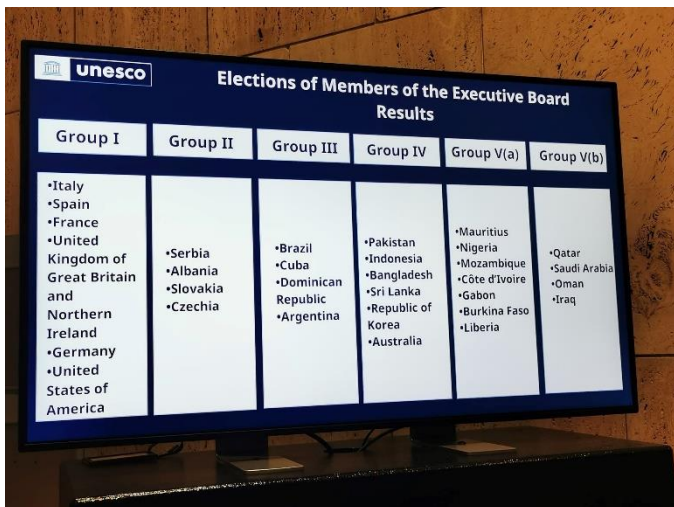
Za zmienku stojí aj konanie **Mládežníckeho fóra UNESCO** (14.-15. novembra), na ktorom Slovensko zastupoval M. Tuczapski. Podujatie sa venovalo téme „Sociálne dôsledky zmeny klímy

a potreba spravodlivej klimatickej tranzície“.

Foto: SD SR pri UNESCO

¹ GK UNESCO je najvyšším orgánom organizácie, ktorý sa schádza každé dva roky s cieľom prerokovať a schváliť dokumenty, programy a rozpočet UNESCO. Zúčastňujú sa na ňom vrcholní predstavitelia a delegáti členských krajín (aktuálne 194) vrátane hláv štátov, premiérov a ministrov.

ZVOLENIE SLOVENSKA ZA ČLENA VÝKONNEJ RADY UNESCO (2023-2027)

unesco Elections of Members of the Executive Board Results					
Group I	Group II	Group III	Group IV	Group V(a)	Group V(b)
<ul style="list-style-type: none"> Italy Spain France United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland Ireland Germany United States of America 	<ul style="list-style-type: none"> Serbia Albania Slovakia Czechia 	<ul style="list-style-type: none"> Brazil Cuba Dominican Republic Argentina 	<ul style="list-style-type: none"> Pakistan Indonesia Bangladesh Sri Lanka Republic of Korea Australia 	<ul style="list-style-type: none"> Mauritius Nigeria Mozambique Côte d'Ivoire Gabon Burkina Faso Liberia 	<ul style="list-style-type: none"> Qatar Saudi Arabia Oman Iraq

Slovensko bolo počas zasadnutia 42. GK UNESCO zvolené za člena Výkonnej rady (VR) UNESCO² na obdobie rokov 2023-2027. V tajných voľbách v rámci 2. volebnej skupiny získalo 117 hlasov (okrem neho bolo taktiež zvolené Srbsko, Albánsko a Česko).

Do rozhodovacieho orgánu UNESCO sa Slovensko vracia po 10 rokoch. Ide o jeho štvrtý mandát počas 30-ročného pôsobenia v UNESCO. Počas neho bude účasť na vypracovaní a prijímaní rozhodnutí UNESCO vo všetkých oblastiach jej činnosti. Mandátu sa oficiálne ujalo 24. novembra.

Predseda SK UNESCO a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR J. Blanár pri tejto

príležitosti konštatoval: „Zvolenie Slovenska do Výkonnej rady je potvrdením našej silnej expertízy a reputácie aktívneho a zodpovedného partnera na medzinárodnej scéne“.

UNESCO podľa ministra J. Blanára ponúka širokú škálu programov a aktivít, ktorých implementácia v domácom prostredí je prospešná pre celú spoločnosť. „Okrem tradičných oblastí UNESCO ponúka inšpiráciu aj pri riešení najaktuálnejších výziev týkajúcich sa využívania umelej inteligencie, neurotechnológií, či šírenia informácií v digitálnom priestore. Som preto rád, že Slovensko bude počas nasledujúcich štyroch rokov sedieť za rokovacím stolom a navrhovať konkrétne riešenia v rôznorodých oblastiach mandátu UNESCO,“ vyhlásil J. Blanár.

Tlačová správa k dispozícii [TU](#).

Celkové výsledky volieb do VR UNESCO vo všetkých volebných skupinách k dispozícii [TU](#).

STÁLÝ SEKRETARIÁT SVETOVÉHO DEDIČTVA UNESCO STARÉ BUKOVÉ LESY A PRALESY KARPÁT A INÝCH REGIÓNOV EURÓPY

V Bratislave bude od 1. januára 2024 pôsobiť Stály sekretariát Svetového dedičstva UNESCO „Staré bukové lesy a pralesy Karpát a iných regiónov Európy“. Zriadenie sekretariátu bolo spečatené podpisom dohody zástupcami Slovenska a Rakúska 26. septembra 2023.

„Vytvorenie Stáleho sekretariátu tejto spoločnej lokality predstavuje významný krok pre integritu a zachovanie jej výnimočnej a univerzálnej hodnoty,“ konštatovala generálna tajomníčka Slovenskej komisie pre UNESCO Ľ. Erdelská, ktorá sa zúčastnila na podpisovej ceremónii. „Ide o ďalší významný úspech Slovenska na pôde UNESCO a potvrdenie jeho silnej expertízy v oblasti svetového dedičstva. Je symbolické, že k tomuto kroku dochádza v roku, kedy si pripomíname 30. rokov členstva Slovenska v UNESCO.“

² 58-členná VR UNESCO je hlavným rozhodovacím orgánom UNESCO, ktorý medzi zasadnutiami GK UNESCO zastupuje 194 členských krajín UNESCO. Polovica členov VR sa v rámci piatich volebných skupín volí v dvojročnom cykle počas zasadnutí GK UNESCO.

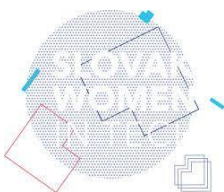
Som presvedčená, že Stály sekretariát bude efektívnou platformou spolupráce s potenciálom zdynamizovať a zmodernizovať manažment a rozvoj tohto výnimočného ekosystému a prispeje k jeho zachovaniu pre budúce generácie,“ doplnila.

Sekretariát bude zameraný na poskytovanie odbornej pomoci a vytvorenie potrebných podmienok pre medzinárodnú spoluprácu medzi zmluvnými krajinami, štátnymi inštitúciami, akademickou obcou a mimovládnyimi organizáciami pri ochrane lesov zaradených do danej lokality. Dohoda o jeho zriadení je otvorená na podpis aj pre ďalšie dotknuté krajiny, na území ktorých sa lokalita nachádza (spolu 18 krajín).

Prírodná lokalita „Staré bukové lesy a pralesy Karpát a iných regiónov Európy“ je aktuálne najväčšou sériovou lokalitou zapísanou na prestížnom Zozname svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a zahŕňa 94 komponentov v 18 krajinách sveta. Zapísaná bola v r. 2007 ako ukážka zvyškov pralesov v cezhraničnom regióne Slovenska a Ukrajiny. V r. 2011 sa lokalita rozšírila o komponenty v Nemecku a v r. 2017 a 2021 o ďalších 63 nových komponentov a 9 krajín Európy. Päť komponentov lokality je na severovýchode Slovenska: Havešová, Rožok, Stučica – Bukovské vrchy, Vihorlat a Udava. Z toho prvé tri lokality pralesov sa nachádzajú na území Národného parku Poloniny. Všetkých 5 komponentov pokrýva takmer 4-tisíc hektárov najprísnejšie chránených vzácnych bukových pralesov s nárazníkovou zónou veľkosti ďalších takmer 15-tisíc hektárov. Jasnú vymedzenie hraníc slovenských komponentov legislatívne presadilo MŽP SR v októbri 2019. O necelé dva roky neskôr úpravu hraníc potvrdil aj Výbor svetového dedičstva UNESCO, ako jednu z najlepšie pripravených nominácií.

ZÁŠTITY SLOVENSKEJ KOMISIE PRE UNESCO

Slovak Women in Tech – bližšie informácie na predchádzajúcej strane.

Ocenili sme rozhodnutie zorganizovať 2. ročník konferencie, ktorá sa svojím zameraním a rozsahom radí ku kľúčovým podujatiam o. z. Aj Ty v IT v oblasti budovania rodovo vyváženej technologickej a IT komunity na Slovensku. Pozitívne hodnotíme, že prostredníctvom neho sa šíri osвета o dôležitosti angažovanosti žien v IT sektore a jej prínose pre celú spoločnosť. Takéto aktivity korešpondujú s ideálmi a princípmi UNESCO v oblasti podpory vedy a vzdelávania s osobitným akcentom na ženy a dievčatá, ako aj rozvoja komunikácie a informačných technológií.

19. ročník súťaže EUSTORY na Slovensku – ide o súťaž o novodobých dejinách Slovenska pre stredné školy.

Oceňujeme, že projekt EUSTORY na Slovensku dlhodobo prispieva k napĺňaniu základného poslania UNESCO – budovanie a upevňovanie dôvery a spolupráce prostredníctvom lepšieho spoznania sa, vzdelania a kultúry. Aktívnym oslovovaním a zaangažovaním mladých ľudí podnecuje ich záujem o humanitné a spoločenské vedy a rozvíja ich kritické myslenie a prezentačné zručnosti. Zároveň v spolupráci s pedagógmi upevňuje princípy vzájomného porozumenia a tolerancie, o ktoré sa UNESCO aktívne opiera.

SLOVENSKÁ KOMISIA PRE UNESCO ODPORÚČA

19. ročník súťaže EUSTORY je vyhlásený. Venuje sa téme „SKOKY CEZ PLOTY - zmeny vo vytýčení štátnych hraníc na území Slovenska v 20. a 21. storočí a ich dôsledky pre životy miestnych obyvateľov“. Podrobné informácie sú k dispozícii na odkaze [Eustory | Eustory \(sccd-sk.org\)](https://eustory.sccd-sk.org). Deadline na predkladanie písomných prác je 31.3.2024. Prípadné otázky adresujte na email eustory@sccd-sk.org.

INÉ ZAUJÍMAVOSTI V SKRATKE

Posledné tohtoročné zasadnutie SK UNESCO sa uskutoční 14. decembra.

45. zasadnutie Výboru svetového dedičstva UNESCO (Rijád, 10-25.9.2023) - na prestížny Zoznam svetového dedičstva UNESCO bolo zapísaných 42 nových lokalít, z toho 33 kultúrnych a 9 prírodných. Na Zoznam svetového dedičstva v ohrození sa dostali 2 ukrajinské pamiatky. Slovenska sa týkala Správa o stave nadnárodnej lokality Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy, pričom hodnotenie expertov bolo pozitívne a ocenili dosiahnutý pokrok v dôsledku úpravy hraníc slovenských komponentov.

4. ročník konferencie „Architektúra: tvorba, výskum, udržateľnosť“ (Bratislava, 29.9.2023) - usporiadala ju Katedra UNESCO pre obnovu architektonického dedičstva a Katedra architektúry na Stavebnej fakulte STU. Bola zameraná na tému pamiatkových výskumov ako nástroja kultúrnej udržateľnosti a ich využitia v procese komplexnej pamiatkovej obnovy. Úspešne prepojila odbornú obec pamiatkarov, výskumníkov, architektov a expertov participujúcich na ochrane/obnove/udržateľnosti stavebného dedičstva.

217. zasadnutie Výkonnej rady UNESCO (Paríž, 9.-18.10.2023) - boli prijaté všetky plánované rozhodnutia. Dominovali o. i. témy spojené s poskytovaním núdzovej pomoci UNESCO Ukrajine/Jemenu/Afganistanu, podporou vzdelávania v Afrike a ochranou prírody a zachovávaním biodiverzity (rozšírenie Sieť biosférických rezervácií UNESCO o 21 nových oblastí za ostatné 2 roky).

17. októbra sme si pripomenuli 20. výročie Dohovoru o ochrane nemotného kultúrneho dedičstva.

2. ročník Medzinárodného dňa Biosférických rezervácií (3.11.) - Slovenský výbor Programu človek a biosféra (SV MAB) si ho symbolicky pripomenul na východe Slovenska v Medzinárodnej biosférickej rezervácii Východné Karpaty, ktorá patrí medzi najstaršie trilaterálne biosférické rezervácie na svete (Slovensko, Poľsko, Ukrajina).

16. novembra sme si pripomenuli 78. výročie podpisu Ústavy UNESCO.

18. zasadnutie Medzivládneho výboru pre ochranu nemotného kultúrneho dedičstva (Botswana, 4-9.12.2023).

O našej činnosti sa dočítate aj na webovej stránke www.unesco.sk, Facebooku [Slovenská komisia pre UNESCO | Bratislava](#) | Facebook [alebo](#) Instagrame <https://bit.ly/3GRMwlh>.

Sekretariát Slovenskej komisie pre UNESCO

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR

Hlboká cesta 2, 833 36 Bratislava, Tel: 02/ 5978 3615; E-mail: unesco@mzv.sk, Web: www.unesco.sk